

ધોરણ : ૩

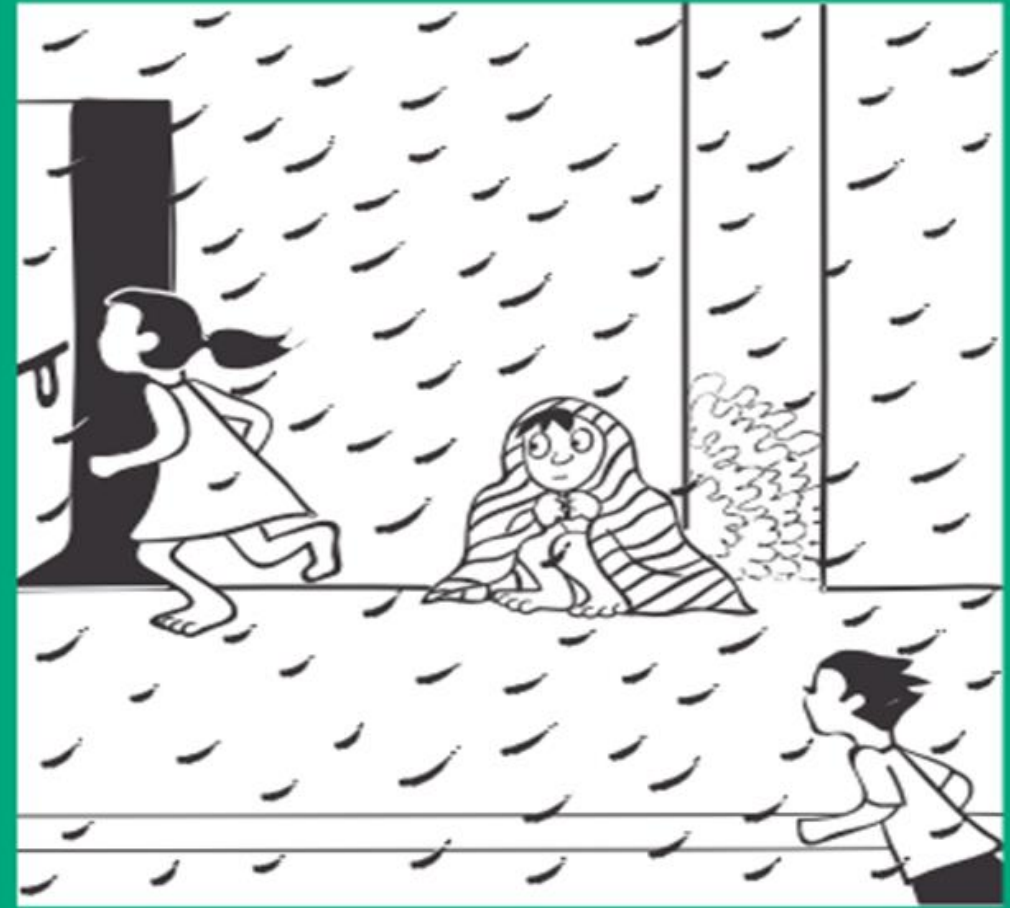
પાઠ : ૪

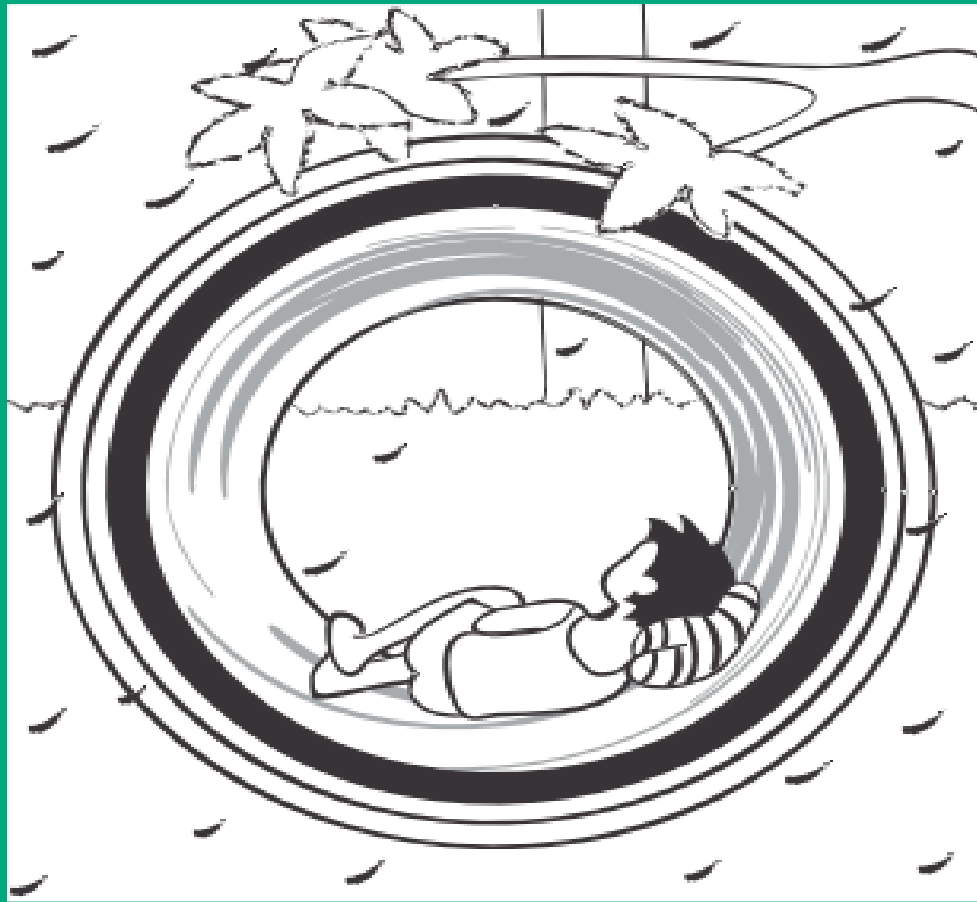
પર્યાવરણ

છોટું ઘર

છોટુ અમદાવાદ પહેલીવાર આવ્યો...

વિચારો અને કહો.

□ આપેલા ચિત્રો ધ્યાનથી જુઓ અને નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

1) છોટુ પાઈપ સામે જોઈને શું વિચારતો હશે ?

જ) છોટુ પાઈપ સામે જોઈને વિચારતો હશે કે આ પાઈપ તેનું ઘર બનાવવા માટેની યોગ્ય જગ્યા છે.

2) છોટુ પાઈપનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરતો હશે ?

જ) છોટુ પાઈપનો ઉપયોગ ઘર તરીકે કરતો હશે.

3) છોટુ પોતાની સાથે કઈ કઈ વસ્તુઓ લાવ્યો હશે ?

જ) છોટુ પોતાની સાથે રસોઈના થોડાક વાસણોને કપડાં લાવ્યો હશે.

4) છોટુએ પાઈપ અને તેની આસપાસના વિસ્તારને કેવી રીતે અલગ કર્યું ?

જ) છોટુ પાઈપના નીચેના ભાગનો ઉપયોગ સૂવા માટે કરતો હતો. ઉપરના ભાગમાં દોરી બાંધી કપડાં સૂકવતો , પાઈપની બહાર રસોઈ બનાવતો અને પાણીનો સંગ્રહ કરતો .પાઈપની બહાર તેને છાંયડામાં બેસવા માટે પતરું પણ બાંધ્યું હતું.

5) મોનુને પાઈપમાં રહેવા આવવા માટે છોટુ કેમ બોલાવે છે ?

જ) મોનુ પણ છોટુની જેમ જ અમદાવાદ પહેલી વાર આવ્યો હતો . તેની પાસે રહેવાની જગ્યા નહોતી માટે છોટુએ તેની સાથે મોનુને રહેવા માટે બોલાવે છે.

6) વધુ સુવિધા ઊભી કરવા બંને મિત્રો શું કરશે ?

જ) વધુ સુવિધાઓ ઊભી કરવા માટે તેઓ કામ કરીને પૈસા મેળવશે .

7) બંને મિત્રો કુદરતની કઈ કઈ વસ્તુઓ વાપરતા હશે ?

જ) હવા , પાણી , વૃક્ષનો છાયો

8) મકાન કોને કહેવાય ?

જ) જે જગ્યાએ આપણે રહી શકીએ તેવા બાંધકામને મકાન કહેવાય.

9) તમારી સાથે ઘરમાં કોણ કોણ રહે છે ?

જ) મારી સાથે ઘરમાં મમ્મી , પપ્પા , મોટી બહેન , ભાઈ , દાદા , દાદી રહે છે.

10) તમારા ઘરના જુદા જુદા ભાગોનાં નામ લખો .

જ) રસોડું , સૂવાનો રૂમ , ગેલેરી(બાલ્કની) , અગાશી , બાથરૂમ , બેઠકરૂમ , ભણવાનો રૂમ , સ્ટોર રૂમ , પૂજાનો રૂમ.

11) મને ઓળખો .

1) હું મોટા ભાગનો સમય રસોડા માં વીતાવું છું.

મમ્મી

2) હું વગર આમંત્રણે ઘરમાં આવતું પ્રાણી છું.

ઉંદર

3) મારી અંદર લોકો પોતાના કુટુંબ સાથે આનંદથી રહે છે.

ઘર

4) હું તમારા ઘરમાં તમારી મરજીથી રહી શકતું પ્રાણી છું.

કૂતરો

5) હું તમારા ઘરમાં તમારી મરજીથી રહી શકતું પક્ષી છું.

પોપટ , ચકલી

જોડકાં

ઘર, પ્રિય ઘર

રોજ તું તો કહે છે મા કે,
આ બસ આપણું કહેવાય ઘર,
પણ હું કેમ માનું મા.
દેખાય છે, આ સૌનું ઘર.

જો તો આ ઉંદરડાં કેવા,
પકડા-પકડી રમતાં.
મચ્છર કેવા ઊડી રહ્યાં છે,
ઘરમાં કરોળિયા ભમતા.

અને ગરોળીને તું જો ને
ધીમે રહી સરકતી,
હારબંધ આ કાળી કીડીઓ
જો ક્યાં દોડી જાતી?

મા જો ત્યાં આંગણિયામાં
પંખી કેવાં ચણે છે !
બિલકુલ બહેન ને મારી માફક
દર વાતે ઝઘડે છે.

એટલે જ કહું છું મા-
ધર નથી ફક્ત મારું,
ઘણા સમયથી આ બધાં રહેછે,
આ ઘર છે સૌનું સહિયારું.

ખરું કહેવાય

ઉંદરની આંખો નબળી હોય છે.
હા, તેની સુગંધ, સ્પર્શ અને
સ્વાદની ઇન્દ્રિયો ખૂબ જ ઉત્તમ
હોય છે.

વિચારો અને કહો.

□ સવાલ ના જવાબ લખો.

1) તમારા ઘરમાં ક્યાં ક્યાં જીવજંતુઓ જોવા મળે છે ?

જ) મારા ઘરમાં કરોળિયો , કીડી , મકોડો , ગરોળી , મચ્છર , માખી , જેવા જીવજંતુઓ જોવા મળે છે.

2) તમે તમારા ઘરને સ્વચ્છ કેવી રીતે રાખો છો?

જ) હું મારા ઘરમાં રોજ કચરા પોતા કરીને , વિવિધ વસ્તુઓ યોગ્ય જગ્યાએ મૂકીને ઘરની આજુબાજુનું આંગણુ સાફ રાખીને ઘરને સ્વચ્છ રાખું છું .

3) તમે તમારા ઘરનો કયરો ક્યાં ફેંકો છો?

જ) અમે અમારા ઘરનો કયરો કચરાપેટીમાં ફેંકીએ છીએ .

4) આપણે આપણા ઘરને કેવું રાખવું જોઈએ ?

જ) આપણે આપણા ઘરને સ્વચ્છ રાખવું જોઈએ.

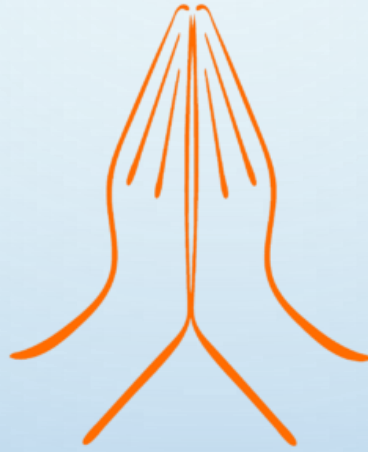
5) તમે તમારું ઘર ક્યારે ક્યારે શણગારો છો?

જ) હું મારું ઘર દિવાળી , નાતાલ , જન્માટષ્ઠી , ગણેશચતુર્થી જેવા તહેવારોમાં , ઘરમાં લગ્ન જેવા શુભપ્રસંગ હોય ત્યારે શણગારું છું .

6) જો ઘર ન હોય તો શું તકલીફ પડે ?

જ) ઘર ન હોય તો ઠંડી , ગરમી , વરસાદથી આપણે બચી શકીએ નહીં . પ્રાણીઓ જીવજંતુઓથી આપણું રક્ષણ થઈ શકે નહીં. ગમે ત્યાં ગંદકીમાં રહેવું પડે , બીમાર પડી જવાય.

Thank You...

પ્રેરણા એજ્યુકેશન સોલ્યુશન્સ દ્વારા સંચાલિત®
OCEAN
ફોર્થીંગ ક્લાસીસ